

## Krusta draudze 08.10.2023.

### Vai Dievs svinēs pļaujas svētkus?

**1 Es dziedāšu par savu dvēseles draugu, sava sirds drauga dziesmu par viņa vīna dārzu! Manam sirsnīgajam draugam bija vīna dārzs auglīgā pakalnā.**

**2 Viņš to apraka, iztīrīja no akmeņiem un apstādīja ar labiem vīnakoka stādiem; tā vidū viņš uzcēla torni, izcirta vietu vīna spaidam un sagaidīja, ka tas nesīs labus augļus, bet tas atnesa skābas vīnogas.**

**3 Tad nu jūs, Jeruzālemes iedzīvotāji, un jūs, Jūdās vīri, spriediet tiesu starp Mani un Manu vīna dārzu! 4 Kas tad Man vēl bija ko darīt Savā vīna dārzā, ko Es nebūtu darījis? Kāpēc gan Es gaidīju, ka tas nesīs labus augļus, bet tas atnesa negaršīgas vīnogas?**

**5 Es jums teikšu, ko Es darīšu ar Savu vīna dārzu: Es nojaukšu tā sētu, lai to nogana; Es noārdīšu tā mūri, lai to samīn un izmīda.**

**6 Es to aizlaidīšu postā, to vairs neapgraizīs un neapraks, tā ka tur augs ērkšķi un dadži, Es pavēlēšu mākoņiem, lai tam lietu vairs nedod.**

**7 Tā Kunga Cebaota vīna dārzs ir Israēla nams, un Jūdās vīri ir stādi, kam pieder Viņa sirds. Viņš sagaida taisnu tiesu, bet redzi, izlej asinis, taisnīgumu, bet redzi, atskan vaimanas!**

### Jesaja 5:1–7

Mīļā draudze!

Viss sākas pavisam nevainīgi. Praviētis Jesaja dzied dziesmu par savu draugu, vīna dārza īpašnieku un viņa vīna dārzu. Fonā skan vijoles un arfas: redziet, cik ļoti rūpējās vīna dārza īpašnieks par savu vīna dārzu. Viņš to aprok, iztīra no akmeņiem, apstāda ar labiem vīnakoka stādiem, uzceļ torni, lai savlaicīgi varētu brīdināt no briesmām, sagatavo vietu, kur spaidīt vīnogas. Un pacietīgi gaida vairākus gadus, līdz varēs ievākt pirmo ražu. Viņš iztēlojas, cik garšīgas un saldas būs vīnogas. Bet vai, kad tiešām pienāk pirmā raža – kāda vilšanās, vīnogas ir skābas!

Mēs šodien svinam Pļaujas svētkus. Mēs apzināmies to darbu, kas ir ieguldīts, lai būtu laba raža: zemnieki ir čakli strādājuši un radījuši visus priekšnosacījumus, lai labība varētu augt, lai mums būtu dārzeni un augļi, un mēs pateicamies Dievam par to, ka Viņš viņu darbu ir svētījis. Praviētis savā dziesmā runā tieši par tādu zemnieku, kas ir ieguldījis tik lielas pūles savā vīna kalnā, cerībā, ka varēs baudīt sava darba augļus. Bet, diemžēl, izrādās, ka visas pūles bija veltīgas.

Tagad praviētis maina lomas. Viņš tagad runā tā, it kā pats būtu vīna dārza īpašnieks. Viņš uzrunā savus klausītājus, Jeruzālemes iedzīvotājus un Jūdās vīrus, lai tie spriež tiesu starp viņu un vīna dārzu. Viss atgādina absurdu teātri. Kā var dziedāt mīlas dziesmu par savu vīna dārzu? Kā cilvēks var iesūdzēt tiesā savu vīna dārzu? Bet īpašnieka izmisums ir paties: **"Kas tad Man vēl bija ko darīt Savā vīnadārzā, ko Es nebūtu darījis? Kāpēc gan Es gaidīju, ka tas nesīs labus augļus, bet tas atnesa negaršīgas vīnogas?"** Ko vēl viņam vajadzēt darīt? Viņš taču tiešām bija par visu rūpējies. Kāpēc nesanāca tā, kā viņš to bija gaidījis, kāpēc vīnogas bija negaršīgas?

Apkārtējie noteikti smīkņāja par pravieša uzstāšanos: nu kas tam atkal jau ir lēcies? Tomēr praviētim bija izdevies piesaistīt viņu uzmanību, viņiem radās ziņkāre, ko tas Jesaja te gribēja panākt. Jesaja negaida uz atbildi no saviem klausītājiem. Viņš turpina

stāstīt, pie kāda lēmuma viņa dārza īpašnieks ir nonācis: **“Es jums teikšu, ko Es darīšu ar Savu viņa dārzu: Es nojaukšu tā sētu, lai to nogana; Es noārdīšu tā mūri, lai to samīn un izmīda. Es to aizlaidīšu postā, to vairs neapgraizīs un neapmaks, tā ka tur augs ērkšķi un dadži, Es pavēlēšu mākoņiem, lai tam lietu vairs nedod.”**

Tātad viņa dārza īpašnieks ir nolēmis nodot savu viņa dārzu iznīcībai. Viņš no savas puses bija darījis visu, ko varēja, lai būtu laba raža, bet tas viss nedeveva gaidīto rezultātu. Tātad atliek tikai viens – atteikties no sava viņa dārza un ļaut tam iet postā.

Tagad Jesajas runa tuvojas kulminācijai. Viņš atkal maina lomu un tagad runā kā pravietis. Viņš saka: **“Tā Kunga Cebaota viņa dārzs ir Israēla nams, un Jūdas vīri ir stādi, kam pieder Viņa sirds. Viņš sagaida taisnu tiesu, bet redzi, izlej asinis, taisnīgumu, bet redzi, atskan vaimanas!”**

Izrādās – pravietis visu laiku ir runājis par Dievu un Viņa tautu, par viņu attiecībām. Dievs, no savas puses, bija darījis visu, lai jūdu sabiedrība varētu augt un dzīvot pilnvērtīgu, labu dzīvi. Un tomēr Viņam sanāca baigā vilšanās, redzot, ka Viņa cilvēki darīja tik daudz ļaunas lietas. Viņš sagaidīja, ka būs taisna tiesa, bet tā vietā tiek izlietas nevainīgas asinis. Viņš vēlējās, lai būtu taisnīgums un savstarpēja uzticība, bet saņēma atpakaļ tikai sūdzības un vaimanas. Jesaja turpina un uzrāda visas tās lietas, kas nav kārtībā – mantrausība, korupcija, izvirtība, dzeršana, iedomība. Ir skaidrs, ka šādai dzīvei var būt tikai ļaunas sekas. Asīriešu lielvalsts jau gatavo savu karaspēku, lai ieņemtu Jūdeju un Jeruzālemi.

Mēs varam jautāt, vai Dievs arī šodien svin Pļaujas svētkus? Vai Viņš ir priecīgs par to, kā mēs dzīvojam? Vai atkal saņem tikai skābas vīnogas? Kā Jūs domājat?

Kāpēc pravietim Jesajam bija jāuzstājas ar šādu dziesmu un runu? Laikam taču viņa laikabiedri nevēlējās redzēt, ka viņu dzīvesveids nav pēc Dieva prāta, ka tas ved uz iznīcību un postu. Vai šodien ir savādāk? Vai šodien mums šeit kādam rūp, ka Grieķijā nupat nodega bēgļu nometne, kur dzīvoja 17 000 bēgļu, kuri izmisīgi gaida, kad varēs atrast patvērumu valstī, kurā nav kara, kur var dzīvot mierā un veidot jaunas mājas?

Vai mēs šodien tiešām nevēlamies redzēt, kas notiek ar mūsu zemi, ar jūru, ar gaisu, ar radību – ka mēs paši zāģējam to zaru, uz kā sēžam? Cilvēce pēdējos divos gadsimtos ir saražojusi tik daudz indes, tik daudz kaitīgu vielu, ka zeme vairs to nespēj nest. Mēs esam zaudējuši mīlestību pret mums uzticēto radību, taisna tiesa un taisnīgums attiecas ne tikai uz cilvēku savstarpējām attiecībām, bet arī uz radību, uz zemi, jūru, gaisu.

1855. gadā ASV prezidents piedāvāja vienai indiāņu ciltij pārdot savu zemi baltajiem ieceļotājiem. Viņu virsaitis Sietle (Seattle) atbildēja ar īpašu runu, no kuras es citēju dažus izteicienus:

*“Mēs pārdomāsim viņa piedāvājumu, jo mēs zinām – ja mēs nepārdosim, varbūt nāks baltais vīrs ar šautenēm un atņems mūsu zemi. Kā var pirkt debesis vai tās pārdot – vai zemes siltumu? Šis priekšstats mums ir svešs. Ja mums nepieder gaisa svaigums – kā Jūs to varat no mums pirkt? ...*

*Mani vārdi ir kā zvaigznes, tie nenoriet. Katra zemes daļiņa manai tautai ir svēta, katra mirdzošā egles adata, katra smilšainā jūrmala, katra migla tumšajos mežos, katrs kukainis ir svēts manas tautas domās un pieredzē. Mēs esam zemes daļa un tā ir daļa no mums.*

*Smaržojošās puķes ir mūsu māsas. Stirnas, zirgs, lielais ērglis ir mūsu brāļi. Klinšainās augstienes, sulīgās pļavas, poniju miesas un cilvēka siltums – visi pieder pie vienas ģimenes.*

*Ja nu lielais virsaitis Vašingtonā mums sūta ziņu, ka viņš vēlas mūsu zemi pirkt, tad viņš daudz no mums prasa. Mēs zinām, ka baltais cilvēks mūsu dzīves veidu nesaprot. Viena zemes daļa viņam līdzinās jebkurai citai, jo viņš ir svešinieks, kas nāk un no zemes ņem, kas vien ir vajadzīgs. ...Viņš apietas ar savu māti, zemi, un ar savu brāli, debessīm, kā ar lietām, kuras var pārdot un izmantot... Viņa izsalkums aprīs zemi un neko neatstās kā tikai tuksnesi.”*

Jūs redzat? Arī uz mums ir runājuši pravieši. Vai mēs viņus dzirdam? Āmen.

No mācītāja Mārtiņa Urdzes sprediķu arhīva / 04.10.2020. /